

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **JUDr. M. K.**, zastoupený Mgr. Viktorem Klímou, advokátem se sídlem Melantrichova 477/20, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2/2, Praha 1, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 3. 2021, č. j. 6 A 91/2020 - 60,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e** odkladný účinek **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Úřad městské části Praha 6 (dále jen „stavební úřad“) schválil stavební záměr na stavbu půdní nástavby, přístavby výtahu a stavební úpravy bytového domu č. p. X v k. ú. H. Žalobce se proti rozhodnutí stavebního úřadu dne 5. 12. 2019 odvolal k žalovanému jako nadřízenému správnímu orgánu.

[2] Žalobce následně neúspěšně žádal Ministerstvo pro místní rozvoj o přijetí opatření proti nečinnosti žalovaného. Proto se domáhal soudní ochrany proti nečinnosti žalovaného, a to žalobou doručenou Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) dne 15. 8. 2020.

[3] Městský soud v záhlaví citovaným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) konstatoval, že zákonná lhůta pro vydání rozhodnutí o odvolání uplynula dne 14. 9. 2020, a uložil žalovanému povinnost rozhodnout o odvolání žalobce do 30 dnů.

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) proti napadenému rozsudku brojí kasační stížností a navrhuje, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. Stěžovatel především namítá, že městský soud před vydáním rozsudku nezjistil skutečný stav věci, neboť stěžovatel svým usnesením ze dne 2. 2. 2021 odvolací řízení podle § 64 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, přerušil, a proto nemohl být nezákonně nečinný. Přerušování řízení žalovaný odůvodnil nutností vyčkat na výsledek řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení Společenství vlastníků jednotek domu č. p. X v P. X, N. V. X, (dále jen „SVJ“), který podal žalobce dne 3. 6. 2020.

[5] Stěžovatel svůj návrh na přiznání odkladného účinku odůvodnil tím, že za situace, kdy je odvolací řízení přerušeno, nelze věc meritorně rozhodnout. Výkon rozhodnutí by pro něj znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout žalobci. Uvádí, že není příslušný k řešení otázky, kdo je oprávněn jednat za SVJ, jež je pro posouzení věci stěžejní a pro jejíž zodpovězení je řízení přerušeno. Výkon rozhodnutí by pro stěžovatele znamenal nutnost vydat rozhodnutí o odvolání, aniž by bylo postaveno najisto, zda osoby, které podepsaly souhlas se stavebním záměrem, byly oprávněny souhlas udělit. Vydání rozhodnutí o odvolání před tím, než bude otázka oprávnění jednat za SVJ vyřešena, by rozhodnutí stěžovatele zatížilo vadou nepřízvučností. Výkon rozhodnutí by tak pro něj znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout žalobci, který sám řízení o předběžné otázce vyvolal. Přiznání odkladného účinku podle něj není v rozporu s důležitým veřejným zájmem, neboť tím je vydání správného a zákonného rozhodnutí o odvolání.

[6] Žalobce s návrhem na přiznání odkladného účinku nesouhlasí a uvádí, že nejsou dány důvody pro jeho přiznání. Poukazuje na nestandardní postup stavebního úřadu a žalovaného, upozorňuje, že žalovaný v rozporu s výrokem napadeného rozsudku rozhodnutí stále nevydal, uvádí svá podezření o jeho postranních motivech k podání návrhu na přiznání odkladného účinku a stěžuje si na údajné nezákonnosti v průběhu správního řízení. V pořadí již druhé přerušování řízení ze strany žalovaného považuje za účelové. Upozorňuje, že návrh na vyslovení neplatnosti usnesení SVJ, který je veden u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 79 Cm 88/2020, sám podal, přičemž dne 13. 11. 2020 žalovanému také navrhnul přerušit řízení; žalovaný řízení nepřerušil. Žalobce uvádí, že svůj návrh vzal následně zpět, ale dne 2. 2. 2021 žalovaný svým usnesením řízení náhle přerušil.

[7] Žalobce upozorňuje, že jediná kasační námitka stěžovatele spočívá v tom, že soud nevzal v potaz toto usnesení, resp. přerušování řízení, ale stěžovatel soud o jeho vydání nijak neinformoval; zároveň konkludentně souhlasil s projednáním věci bez nařízení jednání. Takový postup stěžovatele považuje za absurdní. Dále zdůrazňuje, že návrh na přiznání odkladného účinku je zcela nekonkrétní a nespecifikuje újmu, která by měla stěžovateli vzniknout: jedinou újmu, která mu může vzniknout, je, že v souladu se zákonem rozhodne, ať už ve prospěch či neprospěch žalobce. Poukazuje také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2013, č. j. 5 Ans 4/2012 - 20, podle něhož přerušování správního řízení, k němuž došlo až po uplynutí lhůty pro rozhodnutí, nemá za následek obnovení lhůty pro rozhodnutí správního orgánu.

[8] Na závěr žalobce uvádí, že v právním státu nemůže správní orgán přerušovat správní řízení zcela neomezeně, svévolně a zjevně jediné ve prospěch jednoho účastníka – stavebníka. Upozorňuje, že odstoupil od smlouvy o výstavbě a odvolal veškerá zmocnění pro SVJ a že považuje za neakceptovatelné, aby „členové výboru“ SVJ protiprávně poškozovali jeho práva tím, že udělí souhlas, ke kterému nemají zmocnění všech; stěžovateli bylo prokázáno, že není dán souhlas všech vlastníků jednotek se stavebními úpravami, kterými se mění poměry mezi vlastníky budovy. Žalobce zdůrazňuje, že sama jím tvrzená absence souhlasu SVJ, který podle něj nemohl a nemůže být dán od roku 2014 do současnosti, je až 5. či 6. důvodem namítané nezákonnosti (dle závažnosti), pro které mělo být řízení nejpozději v létě 2020 zastaveno, resp. mělo být rozhodnuto o vrácení věci stavebnímu úřadu.

II. Posouzení Nejvyššího správního soudu

[9] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Jde o institut výjimečný, o němž

pokračování

obecně platí, že jeho účelem je ochránit adresáta jednání veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 - 115).

[10] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výraznou disproporcionalitu újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozsudku nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozsudku odloženy byly, a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovateli oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje, a uvést její intenzitu. Stěžovatelem uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[11] Pokud jde o rozhodovací činnost Nejvyššího správního soudu ve věcech návrhů na přiznání odkladného účinku kasačních stížností podávaných žalovanými správními orgány, v usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, uvedl, že pojetí odkladného účinku jako výjimky z pravidla stojí na tom, že „*újmou, která má brožit žadateli o jeho přiznání, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž naopak významná, taková, která opravňuje, aby v jeho konkrétním případě pravidlo, že kasační stížnost odkladný účinek nemá mít, nebylo výjimečně uplatněno (...). Zatímco žalobce bude zpravidla spojovat újmu se svými subjektivními právy, která může okamžitý výkon rozhodnutí krajského soudu skutečně závažně ohrozit, žalovaný žádá subjektivní práva nemá. Tím spíše nemůže mít práva, jež by mohla být výkonem napadeného rozsudku či jeho jinými následky ohrožena. Jeho úkolem je v soudním řízení hájit zákonost jím vydaného rozhodnutí. Otázka zákonnosti rozhodnutí není důvodem pro přiznání odkladného účinku. Výše uvedené neznamená, že odkladný účinek kasační stížnosti nemůže být žalovanému přiznán za žádných okolností. Půjde však o případy výjimečné, kdy odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinku vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem. Žalovaný musí stejně jako žalobce újmu tvrdit a osvědčit, tj. vysvětlit, v čem tato újma a její intenzita spočívá (...) újmou žalovaného proto nebude ohrožení jakéhokoliv veřejného zájmu, resp. veřejného zájmu v širším slova smyslu, tj. např. zájmu na obecném výběru daní, na jednotném postupu správních orgánů či na procesně hladkém průběhu řízení.*“

[12] Nepoměrně větší újmu v případě nepřiznání odkladného účinku stěžovatel spatřuje toliko v povinnosti vydat v souladu s pravomocným rozhodnutím městského soudu rozhodnutí o odvolání, aniž by byla v soudním řízení vyřešena předběžná otázka o oprávnění jednat za SVJ. Rozhodnutí by bylo podle stěžovatele zatíženo vadou nepřezkoumatelnosti. Z podání stěžovatele není patrné, že by byl ohrožen jiný důležitý veřejný zájem, popř. práva třetích osob. Nejvyšší správní soud na základě výše citovaného usnesení rozšířeného senátu však uvádí, že ohrožení veřejného zájmu na vydání zákonného a správného rozhodnutí (v důsledku jeho urychlení, resp. požadavku na rozhodnutí v zákonné lhůtě) nemůže bez dalšího představovat dostatečně intenzivní újmu stěžovatele. Stěžovatel navíc dostatečně neosvědčil, že vyřešení předběžné otázky, pro kterou správní řízení přerušil, je stěžejní pro vydání rozhodnutí, jak uvádí v návrhu, a že si tuto otázku nemůže posoudit sám. Stěžovatel řízení ostatně přerušil více než půl roku po podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení SVJ, a to v době, kdy byl již podle napadeného rozsudku delší dobu nečinný.

[13] Z návrhu proto není zřejmé, proč by při postupu v souladu s výrokem napadeného rozsudku měla stěžovateli či jinému veřejnému zájmu hrozit nepoměrně větší újma než žalobci, který má právo na včasné rozhodnutí o podaném odvolání. Skutečnost, že žalobce řízení o předběžné otázce vyvolal, na této skutečnosti nic nemění, neboť se sám domáhá soudní ochrany proti nečinnosti stěžovatele a trvá na vydání včasného rozhodnutí.

[14] Z výše uvedeného je zřejmé, že návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není důvodný, neboť neprokázal splnění již podmínky nepoměrně větší újmy, než jaká by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti mohla vzniknout jiným osobám. Všechny podmínky pro přiznání odkladného účinku dle § 73 s. ř. s. musí přitom být naplněny současně, a proto se Nejvyšší správní soud při neshledání naplnění jedné z nich již nezabýval posuzováním podmínek ostatních a návrh na přiznání odkladného účinku zamítl (§ 73 odst. 2 *a contrario* ve spojení s § 107 s. ř. s.).

[15] Zamítnutím návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé; svou podstatou se jedná o rozhodnutí předběžné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

[16] Stěžovatel je na základě § 11 odst. 2 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, osvobozen od soudních poplatků; Nejvyšší správní soud mu proto neuložil povinnost zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. května 2021

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu